

РЕШЕНИЕ

№ 106

гр. Велико Търново, 29.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО, ТРЕТИ ГРАЖДАНСКИ И ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и девети юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: ИЛИЯНА ПОПОВА

Членове: ГАЛЯ МАРИНОВА
МАЯ ПЕЕВА

при участието на секретаря ИНА Д. СТОЯНОВА
като разгледа докладваното от МАЯ ПЕЕВА Въззивно търговско дело № 20224001000105 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

С Решение № 260040 от 15.11.2021 г. по т.д. № 79/2019 г. Окръжен съд Габрово е осъдил „Пазари” АД да заплати на Община Габрово сумата в размер на 75978 лв., представляваща обезщетение в размер на 69648 лв.-главница за периода 13.09.2014 г. – 13.09.2019 г. и лихва за забава върху главницата в размер на 6330,73 лв. за периода 13.09.2016 г. – 13.09.2019 г., ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба – 13.09.2019 г. до окончателното изплащане. Отхвърлен е предявеният иск от Община Габрово против „Пазари“ АД за заплащане на обезщетение за горницата над уважения размер от 69648 лв. до предявения размер от 368956,76 лв., както и иска за заплащане на лихва над 6330,73 лв. до предявения размер от 116160,29 лв., като погасени по давност. Присъдени са разноски.

С Решение № 260003/22.03.2022 г. по т.д. № 79/2019 г. на Окръжен съд Габрово е допусната поправка на очевидна фактическа грешка, като в

отхвърлителния диспозитив вместо сумата 368956,76 лв. да се чете 250796,47 лв.

Против това решение е постъпила въззивна жалба от Община Габрово, в частта, в която е отхвърлена исковата претенция на Общината за заплащане на обезщетение за горницата над уважения размер от 75978 лв. до предявения размер от 368956,76 лв. При постановяване на тази част от решението съдът не е взел предвид влезлите в сила решения по приложеното гр.д. № 2856/2011 г. на ГРС, по силата на които ответното дружество е осъдено да заплати на Община Габрово сумата от 2000 лв., от които 1000 лв. представляващи част от дължимите суми за ползването на заетите площи общинска собственост за периода 25.09.2006 г. – 30.06.2011 г. от общ размер на 98439,40 лв. и 1000 лв., част от дължимите лихви за периода 25.09.2006 г. до 30.06.2011 г. от общ размер от 29113,01 лв. Налице е сила на присъдено нещо за вземането съобразно размера и основанието. Определението на ВКС, с което е потвърдено определение от 23.10.2013 г. за оставяне без разглеждане на касационната жалба, е от 21.01.2014 г. Жалбоподателят счита, че при предявяване на частичния иск са настъпили последиците на прекъсване на давността по чл. 116, б. „б“ ЗЗД и на спиране на давността по чл. 115, б. „ж“ ЗЗД по отношение и на целия размер на вземането, предмет на исковата претенция. Счита, че неправилно съдът е оставил без уважение искането за намаляване на размера на исковата претенция, което пряко рефлектира върху размера на присъдените разноски.

Моли съда да отмени постановеното решение в обжалваните части като неправилно и вместо него да постанови друго, с което бъдат уважени изцяло предявените искове, ведно със законната лихва от завеждане на делото до окончателното изплащане.

В срока по чл. 263, ал. 1 ГПК въззиваемата страна „Пазари“ АД не е депозирала отговор, но в съдебно заседание заявява, че оспорва жалбата.

Против постановеното решение е постъпила и въззивна жалба от „Пазари“ АД, като то се обжалва в частта, в която предявените искове са уважени. Жалбоподателят излага съображения, че съществуването на павилионите върху общинска земя през целия посочен период от време е останало недоказано. По отношение на заетите общински площи на Централен пазар, вещото лице по изслушаната съдебно-техническа

експертиза е установило, че към днешна дата съществуват само три павилиона с обща площ от 204 кв.м. Не е установена обаче началната дата за поставянето им. По отношение на общинските площи на пазар Шивара вещото лице установява, че към днешна дата няма заета общинска площ, не се установява кога павилионът е премахнат. Същото се отнася и за пазар Бичкия – няма данни там да са разположени павилиони на ответника. По тези съображения жалбоподателят изразява несъгласие с присъждането на обезщетение за павилион на пазар Шиваров мост. Поддържа се възражението за погасяване по давност на главницата – пет години преди датата на исковата молба, както и възражението за погасяване по давност на лихвата за забава, която е три години от подаване на исковата молба, като се има предвид, че ищецът е посочил крайна дата на претенциите си 31.12.2018 г. Жалбоподателят счита, че не се дължат суми за обезщетение за ползването за разполагането и на павилиони с обща площ 204 кв.м. на Централен пазар, предвид на това, че ищецът не е доказал началния и крайния момент на държането. По отношение на тези площи вещото лице е изчислило дължимата сума в размер на 57895,20 лв., като не става ясно по какъв начин е изчислена тази стойност, а именно приложена ли е Методиката към Наредбата на Община Габрово и приложени ли са посочените в нея коефициенти. Излагат се доводи, че Наредбата е неприложима, тъй като същата урежда правоотношения на общината от договори за общинско имущество, каквото правоотношение в случая не е налице. Ищецът не е доказал предпоставките на чл. 59 ЗЗД. Павилионите са временни постройки, които се отдават под наем на трети лица – търговци от страна на „Пазари“ ЕАД. За тях са издадени съответните разрешения за ползване. По тези причини жалбоподателят излага, че ищецът има право на дължимите суми за ползване на площта или по-точно цена за разполагане на преместваеми обекти, определена от Община Габрово, както и такса за сметоизвозване. „Пазари“ ЕАД е събиращо от наемателите си наемна цена за наем на павилионите – търговски обекти, негова собственост, а защо Община Габрово не е събираща таксите по Наредбата за ползването на общинската земя от търговците, не би могло да бъде вменено във вина на „Пазари“ ЕАД. Не е доказано, че дружеството е събиращо такса за ползване на общинска земя от търговците, поради което не е налице обедняване, обогатяване и връзка между тях. Субект на задължението за заплащане право на ползване и такса сметоизвозване са

търговците, които ползват обектите, а не ответника, на който е дадено разрешение за изграждане на временните постройки. Поради неоснователност на претендираната главница, неоснователна се явява и претенцията за заплащане на лихва за забава, която жалбоподателят счита, че се дължи от датата на поканата за изплащане на главницата, а не от ежемесечния падеж на публичното задължение.

Отправено е искане решението да се отмени в обжалваните части и вместо него се постанови ново, с което се отхвърлят предявените иски изцяло.

В срока по чл. 263, ал. 1 ГПК въззиваемата страна Община Габрово е депозирала отговор, с която заема становище за неоснователност на жалбата.

Настоящият състав, като взе предвид наведените в жалбата оплаквания, становищата на страните и като прецени събраните по делото доказателства, приема за установено следното:

Въззивните жалби са подадени в срок, от надлежни страни, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, поради което се явяват процесуално допустими и следва да се разгледат по същество.

При извършване на проверката по чл. 269 ГПК настоящият състав констатира, че оспореното съдебно решение не страда от пороци, водещи до неговата нищожност – постановено е от законен състав, в пределите на правораздавателната власт на съда, в писмена форма, с разбираемо изложени аргументи, подписано от председателя на състава.

Въззивният съд констатира, че съдебното решение се явява недопустимо по отношение на присъдените суми за главница и законна лихва върху главницата за периода след 31.12.2018 г. до 13.09.2019 г., тъй като такива претенции не са заявявани с исковата молба. В петитума на същата е заявено, че се претендира сумата 250796,47 лв., представляваща дължимо обезщетение за периода 26.09.2006 г. до 31.12.2018 г., както и дължими лихви в размер на 116160,29 лв. за периода 26.09.2006 г. – 31.12.2018 г. В тази връзка произнасянето на съда, с което се присъждат суми за главница и обезщетение в размер на законната лихва за забава за периода след 31.12.2018 г. до 13.09.2019 г., се явява извън предмета на спора, очертан от страна на ищеца. Изчислени аритметически спрямо приетите размери от съда с обжалваното решение, сумите за този период, извън заявления с исковата

молба, възлизат на 9782,52 лв. – главница /от които 1650,76 лв. за имоти в района на пазар Шивара и 8131,76 лв. за имоти в района на пазар Център/ и 309,66 лв. – лихва за забава. В тези части постановеното решение се явява недопустимо, за който порок въззивният съд следи служебно, последица от което е обезсилването му, като произнесено по непредявен иск.

В останалите обжалвани части решението е допустимо, поради което настоящият състав счита, че следва да пристъпи към решаване на спора по същество, съгласно чл. 271, ал. 1 ГПК.

Окръжен съд Габрово е сезиран с искова молба, предявена от Община Габрово против "Пазари" АД за заплащане на сумата от 250796,47 лв. за периода 26.09.2006 г. до 31.12.2018 г., ведно със законната лихва върху тази сума от датата на исковата молба до окончателното изплащане, с която сума ответното дружество се е обогатило за сметка на Община Габрово, както и сумата 116160,29 лв. – дължими лихви за периода 26.09.2006 г. – 31.12.2018 г. върху посочената по-горе главница. Изложени са обстоятелства, че „Пазари“ АД е собственик на 42 бр. павилиони, поставени върху 445,5 кв.м. общински терени, частна и публична общинска собственост, в района на Централен пазар /33 бр. павилиони с обща площ 347,05 кв.м./, пазар Шиваров мост /7 бр. павилиони, с обща площ 91,25 кв.м./ и пазар Бичкия /2 бр. павилиони с обща площ 7,2 кв.м./, които се ползват от дружеството чрез отдаване под наем на трети лица. Тези павилиони имат разрешения за строеж, издадени на основание чл. 120 ППЗТСУ и имат статута на временни постройки, като техния траен устройствен статут не е уреден в срока, определен в пар. 17 ДР на ЗУТ, и в този смисъл те нямат учредено право на строеж върху земя общинска собственост. Между ответното дружество и Община Габрово не е сключван договор за наем за земята, върху която са разположени подробно описаните павилиони, както изискват разпоредбите на приетата след издадените за тях разрешения за ползване Наредба за реда за придобиване, управление и разпореждане с общинско имущество, приета от Общински съвет Габрово. С Решение № 48/22.07.2009 г. по гр.д. № 170/2008 г. на Окръжен съд Габрово, потвърдено с Решение № 218/13.01.2010 г. по в.гр.д. № 631/2009 г. и Определение № 1142/23.11.2010 г. на ВКС, ответното дружество е осъдено да заплати на Община Габрово сумата от 48582,32 лв. обезщетение за ползване на общински терени за периода 01.01.2002 г. – 09.05.2006 г. С писмо от 09.08.2010 г. Община Габрово е поканила „Пазари“ АД да й заплатят

обезщетение за ползване на заетата общинска собственост за периода 10.05.2006 г. – 30.06.2010 г., но плащания не са постъпвали. С Решение № 370/30.07.2012 г. по гр.д. № 2856/2011 г. на Районен съд Габрово, потвърдено с Решение № 392/11.12.2012 г. по в.гр.д. № 400/2012 г. на Окръжен съд Габрово, влязло в сила на 21.01.2014 г. ответното дружество е осъдено да заплати на Община Габрово сумата от 2000 лв., от които 1000 лв., представляващи част от дължимите суми за ползването на зетите площи общинска собственост за периода 25.09.2006 г. – 30.06.2011 г. от общ размер на 98439,40 лв. и 1000 лв. – част от дължимите лихви за периода 25.09.2006 г. – 30.06.2011 г. от общ размер на 29113,01 лв. Размерът на принудително събраните суми по това дело не е включен в размера на настоящата претенция. Община Габрово отново е поканила „Пазари“ АД да заплати обезщетение с писмо от 05.05.2017 г., получено на 10.05.2017 г., но такова плащане не е последвало. С оглед на това са предявени настоящите иски за заплащане на обезщетение за ползване на заетата площ и лихва за забава върху него, подробно посочени като размер и периоди.

С отговора на исковата молба е направено възражение за погасителна давност, както по отношение на главницата, така и по отношение на лихвата за забава, оспорва се фактът, че през процесния период ответното дружество е притежавало 42 бр. павилиони, които да са разположени върху терен общинска собственост.

С обжалваното решение е прието, че павилионите, находящи се на Централен пазар, са с площ от 204 кв.м., вместо претендираните 347,05 кв.м., като до 30.06.2011 г. е приета ползвана площ от 347,05 кв.м., на пазар Шивара е прието, че до 30.06.2011 г. са ползвани павилиони с обща площ 91,25 кв.м., след тази дата ползваната площ е 83 кв.м., на пазар Бичкия ползваната площ до 30.06.2011 г. е 7,2 кв.м., при което при така установените ползвани площи ответника дължи обезщетение в размер на 196562,12 лв. за периода 30.09.2006 г. – 31.12.2018 г., като за този период се дължи и лихва за забава в размер на 134049,69 лв. Обезщетението е изчислено въз основа на Наредбата за реда за придобиване, управление и разпореждане с общинско имущество и тарифата към нея. Прието е, че възражението за погасяване по давност на вземанията на ищеца е основателно, като за главницата е приложена петгодишната давност, а за лихвата – тригодишната, след което е признат за

дължим размер за главницата 69648 лв. за периода 13.09.2014 г. – 13.09.2019 г. и лихва в размер на 6330,73 лв. за периода 13.09.2016 г. – 13.09.2019 г.

Настоящият състав намира, че формираната и изложена в мотивите на решението на първоинстанционния съд фактическа обстановка по предявените от ищеца искове е пълна, правилна и кореспондираща със събрания доказателствен материал.

По делото са приложени разрешенията за ползване и за строеж на посочените павилиони, издавани в периода 1993 – 2001 г., с инвеститор СЗ „Общински пазари“, като павилионите са били апортирани в капитала на ответното дружество. Павилионите са разположени върху имоти, частна общинска собственост, за установяването на която са приложени актове за частна общинска собственост, като вещите лица по изготвените съдебно технически експертизи са изследвали точното местоположение на съществуващите павилиони.

С Решение № 48/22.07.2009 г. по гр.д. № 170/2008 г. на Окръжен съд Габрово „Пазари“ АД е осъдено да заплати на Община Габрово сумата от 48582,32 лв., представляваща обезщетение за ползване на 445,50 кв.м. терен общинска собственост за периода 01.01.2002 г. – 09.05.2006 г., на основание чл. 59 ЗЗД, заедно със законната лихва, считано от 09.05.2006 г. до окончателното изплащане. Решението е оставено в сила с Решение № 218/13.01.2010 г. по в.гр.д. № 631/2009 г. на Апелативен съд Велико Търново, като с Определение № 1142/23.11.2010 г. по гр.д. № 932/2010 г. на ВКС въззивното решение не е допуснато до касационно обжалване.

С Решение № 370/30.07.2012 г. по гр.д. № 2856/2011 г. на Районен съд Габрово „Пазари“ АД е осъдено да заплати на Община Габрово сумата от 1000 лв., представляваща обезщетение за ползване на 445,50 кв.м. терени общинска собственост за периода 25.09.2006 г. – 30.06.2011 г. на основание чл. 59 ЗЗД, която сума е била предявена като част от цялото вземане, както и да заплати сумата от 1000 лв. – обезщетение за забава за периода 25.09.2006 г. – 30.06.2011 г., също заявена като част от цялото вземане. С решение № 392/11.12.2012 г. по в.гр.д. № 400/2012 г. първоинстанционното решение е потвърдено, като касационната жалба е оставена без разглеждане с окончателно определение от 20.01.2014 г. по гр.д. № 269/2014 г. на ВКС, поради това, че спорното парично вземане е под 5000 лв.

На 09.08.2010 г. Община Габрово е отправила покана до „Пазари“ АД за заплащане на обезщетение за ползване на общински терени за периода 10.05.2006 г. – 30.06.2010 г., като плащане не е последвало.

С последваща покана от 05.05.2017 г., връчена на ответното дружество на 10.05.2017 г., Община Габрово отново е отправила покана за заплащане на обезщетение във връзка с ползването на общински терени, с подробно посочени площи и местоположение на поставените павилиони /съвпадащи с тези по настоящата искова молба/.

За изясняване на фактите по делото са изслушани две съдебно технически експертизи, като предмета на изследване на втората експертиза е по-конкретен, поради което съдът я възприема изцяло. Вещото лице установява, че описаните в разрешенията за строеж и в исковата молба павилиони в района на Централния общински пазар са с площи, съответно № 32 и № 33 – 71 кв.м., № 34 и № 35 – с площ 66 кв.м. и № 36 и № 37 – с площ от 67 кв.м., или обща площ 204 кв.м. Тези павилиони са построени върху терен частна общинска собственост. На пазар Шиваров мост е заснета подовата настилка, останала върху терена след премахване на два павилиона, намиращи се върху частна общинска собственост, с обща площ 83 кв.м. На пазар Бичкиня павилионите са съборени и не е възможно точното определяне на местоположението им.

Въз основа на тези данни вещото лице по изготвената съдебно икономическа експертиза е изчислило размер на обезщетението за ползване, съобразно Тарифата към Наредбата за реда за придобиване, управление и разпореждане с общинско имущество, което съобразно цитираните в исковата молба площи и периоди възлиза на 254793,68 лв. и лихва в размер на 154329,60 лв. За периода от 25.09.2006 г. до 31.12.2018 г. при площ от 347,05 кв.м. до 30.06.2011 г. и площ от 204 кв.м. от 01.07.2011 г. до 31.12.2018 г. за пазар Център, площ от 91,25 кв.м. от началото на периода до 30.06.2011 г. и площ от 83 кв.м. от 01.07.2011 г. до 31.12.2018 г. за пазар Шивара и площ от 7,2 кв.м. от началото на периода до 30.06.2011 г. вещото лице е изчислило размер на обезщетението от 196562,12 лв. и лихва за забава върху него в размер на 134049,69 лв. При приет размер на ползваните площи от 204 кв.м. на Централен пазар и 83 кв.м. на пазар Шивара, вещото лице е изчислило размер на обезщетението за периода 13.09.2014 г. – 13.09.2019 г. от 69648 лв.

и лихва върху него в размер на 6330,73 лв.

При тази фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Предявен е иск с правно основание чл. 59 ЗЗД, доколкото се твърди от ищеца, че ответникът ползва терени общинска собственост, върху които са поставени собствените му павилиони, без правно основание и с това се е обогатил неоснователно за сметка на Община Габрово. За да бъде уважен иск с правно основание чл. 59 ЗЗД, ищецът, чиято е доказателствената тежест, следва да установи при условията на пълно и главно доказване осъществяването на всички елементи от фактическия състав на неоснователното обогатяване: намаляване на патримониума му вследствие на ползването на собствения му недвижим имот от друго лице, обогатяване на това лице за негова сметка, липса на правно основание за ползването и връзка между обедняването и обогатяването, като и двете състояния следва да произтичат от един факт или от група факти. Неоснователно обогатилият се за сметка на друго е длъжен да върне само онова, с което се е обогатил, и то само до размера на обедняването, като дължима е по-малката от двете стойности при разлика между тях – ППВС 1/28.05.1979 г.

В конкретния случай безспорно е установено, че върху имоти общинска собственост са поставени павилиони, собственост на ответното дружество, по отношение на които не е установен траен устройствен статут по пар. 17 от ДР на ЗУТ и същите имат характера на временна постройка. С оглед на това, че е налице влязло в сила съдебно решение по гр.д. № 2856/2011 г. на Районен съд Габрово, с което е прието, че общата площ на ползвания терен общинска собственост е 445,50 кв.м., разположени както следва: на Централен пазар – 33 павилиона с площ 347,05 кв.м., на пазар Шиваров мост – 7 павилиона с площ 91,25 кв.м. и на пазар Бичкия – 2 павилиона с обща площ 7,2 кв.м., настоящият състав приема, че до края на периода, предмет на спора по това дело, а именно 30.06.2011 г. върху терените общинска собственост са били ситуирани собствени на ответника павилиони, в посочените площи /т. 2 от ТР № 3/22.04.2019 г. на ОСГТК на ВКС/. След този период по делото не са събрани доказателства за съдбата на павилионите, като единствено по отношение на двата павилиона на пазар Бичкия ищецът признава факта, че са демонтирани. В първоинстанционното

производство е установено, че към настоящия момент на пазар Център съществуват павилиони, с обща площ на същите 204 кв.м. С оглед на това, настоящият състав приема, че единствено по отношение на павилиони с тази площ от 204 кв.м. е доказано съществуването им върху терен общинска собственост за периода след 01.07.2011 г. до края на исковия период – 31.12.2018 г. Вещото лице по техническата експертиза не е установило съществуване на павилиони с площ от 83 кв.м., собственост на ответника, на територията на пазар Шивара, същите са премахнати, като понастоящем е налице само подовата настилка, измерена в този размер от вещото лице. Няма данни кога павилионите са премахнати и тъй като в тежест на ищеца е установяването на обстоятелството, че за твърдения период ответникът е ползвал неоснователно негов имот, въззивният съд приема, че остава недоказан факта, че на територията на пазар Шивара след 01.07.2011 г. до 31.12.2018 г. е имало поставени собствени на ответника павилиони.

По този начин следва да се счете, че за периода от 25.09.2006 г. до 30.06.2011 г. е доказано, че ответникът е ползвал земя общинска собственост за поставяне на павилиони с площ от 347,05 кв.м. на пазар Център, след 01.07.2011 г. площта на разположените там павилиони е била 204 кв.м. На пазар Шивара заетата с павилиони общинска площ е била в общ размер на 91,25 кв.м. до 30.06.2011 г., като след тази дата е недоказано ползване на земя общинска собственост, а разположените павилиони, собственост на ответника, на пазар Бичкия до 30.06.2011 г. са заемали площ от 7,2 кв.м. Изчислено по реда на Тарифата към Наредбата за реда за придобиване, управление и разпореждане с общинско имущество, съобразно тези площи и периоди размерът на дължимото обезщетение би възлизал на 167510,73 лв. за пазар Централен, на 10628,41 лв. за пазар Шивара и 8380,61 лв. за пазар Бичкия, или общо – 178977,75 лв.

Настоящият състав приема, че при изчисляването на обезщетението следва да се приложи Тарифата към Наредбата за реда за придобиване, управление и разпореждане с общинско имущество по следните съображения: Съгласно чл. 20, ал. 1 от Наредбата за недвижимите имоти частна общинска собственост, предназначени за производствени и стопански нужди, е предвидено, че при отдаване под наем се провежда публичен търг, с начална цена, посочена за съответната зона и дейност по Тарифата Приложение 1 към тази наредба. С оглед спецификата на имота /общинска собственост/ при

потенциалните наемни правоотношения пазарната наемна цена не би могла да падне под този размер, визиран в Тарифата. По тези причини съдът приема, че минималният размер, който се предвижда в Тарифата, и по който механизъм се претендира изчисляването на обезщетението от ищеца, е минималната сума, с която Община Габрово е обедняла с пропуснатите от нея наемоподобни доходи, а ответникът се е обогатил като е спестил разходи за заплащане на цената, ако беше сключен договор за наем при условията на Наредбата.

При изготвянето на заключението на вещото лице е ползвана Тарифа Приложение 1 към НРПУРОИ, като началната наемна цена е определена на база оценката за места за временни постройки /павилиони/ с разрешение за строеж или разрешение за ползване, съобразена с коефициент за идеален център, според правилото на чл. 97 и чл. 98, ал. 1 НРПУРОИ. Други коефициенти за процесните имоти Методиката и Тарифата не предвиждат, поради което оплакванията във въззивната жалба на „Пазари“ АД, че вещото лице не е съобщило Методиката към Наредбата, се явява неоснователно. Методиката предвижда и коефициент за отдаване под наем на сгради, между които павилиони, бараки и тавани, но в конкретния случай обектите, предмет на обезщетението, не са сгради, а площите, върху които те са поставени.

Не може да бъде споделено възражението във въззивната жалба на „Пазари“ АД, че за разполагането на преместваеми обекти се дължи такса, както и се дължи такса за сметоизвозване, субект на заплащане на която са търговците, които ползват обектите, а не ответника, поради което не е налице обедняване и обогатяване. Дължимите такси по реда на ЗМДТ представляват такса за услуга, извършвана от съответната община, която се формира на базата на необходимите материално технически и административни разходи за предоставяне на услугата /чл. 7 и чл. 8 ЗМДТ/. Таксите по ЗМДТ и съответните наредби на общините са различни и самостоятелни вземания на общината, с различно естество и предмет, които не се припокриват с вземането за наемна цена, респ. обезщетение по чл. 59 ЗЗД за ползването на имотите. В Наредбата за реда за придобиване, управление и разпореждане с общинско имущество, е предвидено сключването на договори за наем за ползване на имот общинска собственост, което предвиждане е паралелно с местните такси, които се дължат, поради което настоящият състав счита, че

заплащането на таксите, дължими по цитираните наредби в жалбата, се явява неотнормимо към задължението за заплащане на наемна цена за имота, респ. обезщетение.

По така изложените съображения настоящият състав приема, че ответникът дължи обезщетение за ползване на терени общинска собственост, върху които е разположил собствените си павилиони, в площите и периодите, посочени по-горе, изчислено в общ размер на 178977,75 лв. Съгласно разпоредбата на чл. 59 ЗЗД лицето, което държи без правно основание чужда вещ, дължи на собственика ѝ обезщетение за ползите, от които го е лишило за периода, през който е държана вещта, което обуславя основателността на предявения иск в този размер.

С отговора на исковата молба е направено възражение от ответника за погасяване по давност на претенцията за период пет години преди датата на исковата молба. Вземането по чл. 59 ЗЗД е изискуемо от деня на получаване на престацията, тъй като неоснователността на преминаването на блага от имущество на едно лице в имущество на друго съществува при самото преминаване, а не в някой последващ момент /ППВС 1/1979 г./. С оглед на това, че вземането на ищеца за обезщетение по чл. 59, ал. 1 ЗЗД е изискуемо от деня на разместване на благата и неизпълнението на задължението да се върне имота, следва да се ангажира отговорността на ответника за целия изминал период, през който е ползвал терените без основание в рамките на петгодишния давностен срок назад от датата на исковата молба, съгласно чл. 110 и чл. 114 ЗЗД, а именно 13.09.2014 г. до крайната дата, за която е предявен иска – 31.12.2018 г. Реално за този период се доказва ползването без основание на терен, върху който са монтирани павилиони с обща площ 204 кв.м. само на територията на пазар Централен, като съобразно периода, площта на терена и таксата по Тарифата към НРПУРОИ, размерът на дължимото обезщетение възлиза на 49781,94 лв., ведно със законна лихва за забава върху тази сума, считано от датата на исковата молба до окончателното ѝ изплащане. Решението в частта над този размер до сумата 59865,48 лв. /получено като разлика между присъдената сума от 69648 лв. и сумата 9782,52 лв. -присъдена по непредявен иск за периода от 01.01.2019 г. до 13.09.2019 г./ се явява неправилно, което налага отмяна в тази част и вместо него постановяване на друго, с което искът за заплащане на обезщетение от ползването на имота от ответника без правно основание за

сумата над 49781,94 лв. до сумата 59865,48 лв., ведно със законната лихва върху тази разлика от датата на исковата молба до окончателното изплащане, следва да се отхвърли като неоснователен.

Настоящият състав не споделя становището на Община Габрово, изложено във въззивната ѝ жалба, че възражението за погасяване по давност не следва да бъде уважавано, предвид прекъсването и спирането на давността във връзка с воденото съдебно производство по гр.д. № 2856/2011 г. на Районен съд Габрово. Предявените искове в това производство са били частични, а съгласно постановките на ТР № 3/22.04.2019 г. на ОСГТК на ВКС при предявен частичен иск прекъсването на давността настъпва само за онази част от вземането, която е предявена с исковата молба и за която частичният иск е уважен. Непредявената част от вземането остава извън предмета на делото и за нея давността не спира и не прекъсва, а продължава да тече. С оглед на това, възражението на Община Габрово се явява в разрез с приетото тълкуване на закона, по отношение на непредявената част от претенциите по воденото гражданско дело давността не е прекъсвана или спирана, не е започвала да тече нова давност, поради което изводът на първостепенния съд за погасяване по давност на предявеното вземане за периода преди 13.09.2014 г. се явява съответен на материалния закон.

Паричното обезщетение по чл. 59 ЗЗД, дължимо от неоснователно ползващия чужд имот от неособственик на лишения от правото да ползва своя имот собственик, възниква ежедневно, като неизпълнението на това парично задължение поражда друго акцесорно задължение – това по чл. 86, ал. 1 ЗЗД за заплащане на обезщетение за забава в размер на законната лихва, дължимо от деня на забавата. В случая деня на забавата не е определен и по правилото на чл. 84, ал. 2 ЗЗД длъжникът изпада в забава от деня на поканата. Исковата молба, с която се претендира обезщетение по чл. 59 ЗЗД, или отправена покана до длъжника, могат да породят акцесорно задължение за обезщетение за забава само по отношение на вече възникналото парично задължение за обезщетение по чл. 59 ЗЗД. Длъжникът не би могъл да бъде поканен да заплаща наред с вече съществуващото и друго невъзникнало и несъществуващо към датата на поканата главно задължение за обезщетение. Независимо, че вземането за обезщетение за неоснователно ползване е с едно правно основание, когато се претендира за различен период от време на

ползване и в различен размер на обезщетение, то произтича от различен фактически състав. Тъй като се касае за различни вземания, съответно въз основа на тези различни вземания възникват различни акцесорни задължения по чл. 86 ЗЗД, с различни начални моменти, които зависят от деня на изрично връчената за всяко поканата /в този смисъл Решение № 217/08.10.2013 г. по гр.д. № 1290/2013 г., III Г.О. на ВКС/.

С оглед на това, че е направено основателно възражение за погасяване по давност и по отношение на претенцията за лихва, началният момент, от който може да бъде присъдена такава е 13.09.2016 г. /три години преди датата на исковата молба/. В този период единствената поканата, която е отправена е писмо, изпратено от Община Габрово до „Пазари“ АД на 05.05.2017 г., получено от адресата на 10.05.2017 г. Лихва за забава се дължи за възникналото до този момент вземане за обезщетение, признато от съда, считано от 13.09.2014 г. до датата на поканата – 10.05.2017 г., чийто размер на обезщетението съдът изчисли на сумата от 30877,44 лв. Върху тази сума за периода от датата на поканата 10.05.2017 г. до датата, посочена в исковата молба – 31.12.2018 г. се дължи обезщетение за забава в размер на законната лихва, изчислено от съда с помощта на електронен калкулатор в размер на 5154,82 лв. Настоящият състав счита, че решението в частта, в която е присъдена лихва за забава върху главницата за периода от 13.09.2016 г. до 31.12.2018 г. следва да се отмени за сумата над приетия от въззивния съд дължим размер на мораторната лихва, а именно 5154,82 лв., до присъдения размер от 6021,07 лв. /за периода след тази дата до 13.09.2019 г. в размер на 309,66 лв. решението е недопустимо/, както и да се отмени за периода от 13.09.2016 г. до 10.05.2017 г., като неправилно, и вместо това за разликата над 5154,82 лв. до 6021,08 лв. и за периода от 13.09.2016 г. до 10.05.2017 г. искът да се отхвърли като неоснователен, тъй като съдът в нарушение на материалния закон не е съобразил обстоятелството, че се касае за обезщетение, дължимо в глобален размер от деня на поканата, а не за заплащане на наемна цена с определен ден за изпълнение на задължението, както е изчислен размерът на лихвата за забава от вещото лице. Решението, с което е осъдено „Пазари“ АД да заплати лихва за забава в размер на 5154,82 лв., дължима върху сумата от 30877,44 лв. за периода от поканата 10.05.2017 г. до 31.12.2018 г. се явява правилно и като такова следва да се потвърди.

С оглед изхода на процеса, отговорността за разноси следва да се

разпредели, както следва: В първоинстанционното производство Община Габрово е сторила разноски в размер на 16578,27 лв., от които 14758,27 лв. – заплатена държавна такса, възнаграждения за вещи лица – 1620 лв. и юрисконсултско възнаграждение – 200 лв. Съобразно уважената част в полза на Община Габрово следва да се присъдят разноски в размер на 2468,46 лв., поради което постановеното решение в частта, в която „Пазари“ АД е осъдено да заплати на Община Габрово разноски за разликата над 2468,46 лв. до присъдения размер от 3413,91 лв. следва да се отмени. Разноските, сторени от „Пазари“ АД, в първоинстанционното производство възлизат на 7250 лв., от които 250 лв. – възнаграждение за вещо лице и 7000 лв. – реално заплатено адвокатско възнаграждение. Съобразно отхвърлената част на исковете, в полза на „Пазари“ АД се дължат разноски в размер на 6170,49 лв., т.е. следва да бъде осъдена Община Габрово да заплати допълнително разноски на „Пазари“ АД за първоинстанционното производство в размер на 413,46 лв. Настоящият състав счита за неоснователно възражението във въззивната жалба на Община Габрово, че е допуснато процесуално нарушение, като е отказано изменение на иска чрез намаляване на неговия размер, което рефлектира върху разноските. Видно от изявлението за изменение на иска заявения размер възлиза на 196562,12 лв., за който от заключението на вещото лице се установява, че касае площи в по-малък размер за определени периоди от време. С оглед на естеството на обезщетението, когато то се претендира за различен период на ползване, за различни терени, то произтича от различен фактически състав, поради което с изменението на площите и периодите се изменя както основанието, така и размера на иска, поради което настоящият състав счита, че в съответствие с процесуалния закон е отказано изменение на иска, предявен от Община Габрово.

За въззивното производство „Пазари“ АД е направило разноски в общ размер на 8263,56 лв., от които 1519,56 лв. – заплатена държавна такса и 6744 лв. – адвокатско възнаграждение с ДДС. Съобразно уважената част от жалбата в полза на „Пазари“ АД следва да се присъдят разноски, изчислени аритметически, в размер на 1190,97 лв. Съобразно отхвърлената част от жалбата на „Пазари“ АД, дружеството дължи на Община Габрово разноски, изразяващи се в юрисконсултско възнаграждение за защита по жалбата на насрещната страна, определено в размер на 200 лв., или съобразно отхвърлената част от жалбата „Пазари“ АД дължи на Община Габрово

разноски в размер на 171,18 лв. С оглед неоснователността на жалбата на Община Габрово, на същата не се следват разноски по нейната жалба.

Водим от горното и на основание чл. 271, ал. 1 ГПК, съдът

РЕШИ:

ОБЕЗСИЛВА Решение № 260040 от 15.11.2021 г., постановено по т.д. № 79/2019 г. на Окръжен съд Габрово в частта, в която е осъдено „Пазари“ АД да заплати на Община Габрово *обезщетение в размер на 9782,52 лв. за периода от 01.01.2019 г. до 13.09.2019 г.*, както и в частта, в която е осъдено „Пазари“ АД да заплати на Община Габрово *лихва за забава в размер на 309,66 лв. за периода от 01.01.2019 г. до 13.09.2019 г.*, като произнесено по непредявени искове.

ОТМЕНЯ Решение № 260040 от 15.11.2021 г., постановено по т.д. № 79/2019 г. на Окръжен съд Габрово в частта, в която е осъдено „Пазари“ АД да заплати на Община Габрово обезщетение *за разликата над 49781,94 лв. до сумата 59865,48 лв.*, ведно със *законната лихва* върху тази разлика, считано от датата на исковата молба – 13.09.2019 г. до окончателното изплащане, вместо което постановява:

ОТХВЪРЛЯ предявения иск от Община Габрово против „Пазари“ АД, ЕИК 107533703 за изплащане на обезщетение за разликата над 49781,94 лв. до присъдения размер от 59865,48 лв. за периода 13.09.2014 г. – 31.12.2018 г., ведно със законната лихва върху тази разлика, считано от датата на исковата молба – 13.09.2019 г. до окончателното изплащане, като неоснователен.

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 260040 от 15.11.2021 г., постановено по т.д. № 79/2019 г. на Окръжен съд Габрово в частта, в която „Пазари“ АД е осъдено да заплати на Община Габрово обезщетение в размер на 49781,94 лв. за периода 13.09.2014 г. – 31.12.2018 г., ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на исковата молба – 13.09.2019 г. до окончателното изплащане, както и в частта, в която е отхвърлен предявеният иск от Община Габрово против „Пазари“ АД за изплащане на обезщетение за разликата над 69648 лв. до предявения размер от 250796,47 лв.

ОТМЕНЯ Решение № 260040 от 15.11.2021 г., постановено по т.д. №

79/2019 г. на Окръжен съд Габрово в частта, в която е осъдено „Пазари“ АД да заплати на Община Габрово лихва за забава за *разликата над 5154,82 лв. до присъдения размер 6021,07 лв., както и за периода 13.09.2016 г. – 10.05.2017 г.*, вместо което постановява:

ОТХВЪРЛЯ предявения иск от Община Габрово против „Пазари“ АД, ЕИК 107533703 за заплащане на лихва за забава за разликата над 5154,82 лв. до присъдения размер от 6021,07 лв., както и за периода от 13.09.2016 г. до 10.05.2017 г., като неоснователен.

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 260040 от 15.11.2021 г., постановено по т.д. № 79/2019 г. на Окръжен съд Габрово в частта, в която „Пазари“ АД е осъдено да заплати на Община Габрово лихва за забава в размер на 5154,82 лв., дължима върху главница от 30877,44 лв. за периода 10.05.2017 г. – 31.12.2018 г., както и в частта, в която е отхвърлен предявеният иск от Община Габрово против „Пазари“ АД за заплащане на лихва за забава за разликата над 6330,73 лв. до предявения размер от 116160,29 лв.

ОТМЕНЯ Решение № 260040 от 15.11.2021 г., постановено по т.д. № 79/2019 г. на Окръжен съд Габрово в частта, в която е осъдено „Пазари“ АД да заплати на Община Габрово разноски за първоинстанционното производство за сумата над 2468,46 лв. до присъдения размер 3413,91 лв.

ОСЪЖДА ОБЩИНА ГАБРОВО, ЕИК 000215630, с адрес гр. Габрово, пл. Възраждане, 3 да заплати на „ПАЗАРИ“ АД, ЕИК 105533703, със седалище и адрес на управление гр. Габрово, ******* допълнително сумата от 413,46 /четиристотин и тринадесет лева и 46 ст./ лева**, представляваща разноски за първоинстанционното производство, както и да заплати **сумата 1190,97 /хиляда сто и деветдесет лева и 97 ст./ лева**, представляваща сторени разноски за въззивното производство, съразмерно с уважената част от жалбата.

ОСЪЖДА „ПАЗАРИ“ АД, ЕИК 105533703, със седалище и адрес на управление гр. Габрово, ********* да заплати на **ОБЩИНА ГАБРОВО**, ЕИК 000215630, с адрес гр. Габрово, пл. Възраждане, 3 разноски за въззивното производство, съобразно отхвърлената част от жалбата **в размер на 171,18 /сто седемдесет и един лева и 18 ст./ лева**.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____